

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2020 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	48

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	12
7.	DENETİM BULGULARI.....	12
8.	EKLER.....	37

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1:Teşkilat Yapısı	2
Tablo 2:İdari Personel Kadro Durumu	3
Tablo 3:Akademik Personel Kadro Durumu	3
Tablo 4:2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	4
Tablo 5:2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	5
Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	5
Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri	6
Tablo 8:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	6
Tablo 9:Doğrudan İlgili Varlık Hesabında Muhasebeleştirilen Ödemelerin Ait Olduğu İşler	34

KISALTMALAR

A Ő: Anonim Őirket

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

TL: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Taşınırın Harcama Birimlerine Devrinde Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Kullanılması
2. Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi
3. Yasal Takip İşlemi Başlatılan Muhtelif Alacakların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi
4. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
5. Patent, Sertifika ve Bilgisayar Yazılımı Gibi Değerlerin Haklar Hesabında İzlenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi
6. Üniversite Mülkiyetinde Bulunan Bir Kısım Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması
7. Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Gerçeği Yansıtmaması
8. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Hesabın Niteliği ile İlgisi Olmayan Tutarların Yer Alması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz İcmal Cetvelinin İlgili Mevzuat Hükümlerine Uygun Şekilde Düzenlenmemesi
2. Vekâleten Dekan Görevlendirmelerinde Yükseköğretim Kanunu'nda Belirlenen Usule Uyulmaması ve Vekâlet Süresinin Uzatılması
3. Şube Müdürlüğü Kadrolarına, Şube Müdüründen Daha Üst Görev Niteliğinde Bulunan Kadrolardan Sınavsız Atama Yapılması
4. Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Alımların EKAP'a Kaydedilmemesi
5. Öğrenci Sosyal Tesisi Niteliğinde Olmayan Tesislerin Bütçe İçinde Bulunması
6. Üniversitenin Banka Hesabında Yabancı Para Cinsinden Tutulan Varlıkların Ay Sonu Değerlemelerinin Yapılmaması

7. Geçici Kabule Tabi Muhtelif İşlere Ait Ara Hakediş demelerinin Doğrudan İlgili Varlık Hesabında Muhasebeleştirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Kastamonu Üniversitesi de Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden,01.03.2006 tarih ve 5467 sayılı Kanun ile kurulmuştur.Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunudur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise başta 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun olmak üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kastamonu Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Koordinatörlükler, Bilimsel Araştırma Birimi Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları ve Şube Müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır. Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır

Kastamonu Üniversitesi bünyesinde 13 fakülte, 3 yüksekokul, 3 enstitü, 13 meslek yüksekokulu bulunmaktadır.

Kastamonu Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none"> • Rektör • Rektör Yardımcıları • Genel Sekreterlik • İç Denetim Birimi • Hukuk Müşavirliği • Daire Başkanlıkları • Bilgi İşlem Daire Başkanlığı • Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı • Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı • Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı • Personel Daire Başkanlığı • İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı • Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı • Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte, Yüksek Okul ve Meslek Yüksek Okul Sekreterlikleri	<ul style="list-style-type: none"> • Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • Fakülteler • Tıp Fakültesi • Veterinerlik Fakültesi • Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi • İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi • İletişim Fakültesi • Eğitim Fakültesi • Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi • Fen Edebiyat Fakültesi • Turizm Fakültesi • Su Ürünleri Fakültesi • Orman Fakültesi • Fazıl Boyner Sağlık Bilimleri Fakültesi • İlahiyat Fakültesi

<ul style="list-style-type: none"> Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi 	<ul style="list-style-type: none"> Enstitüler: <ul style="list-style-type: none"> Fen Bilimleri Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü Sürekli Eğitim ve Araştırma Enstitüsü Yüksekokullar <ul style="list-style-type: none"> Yabancı Diller Yüksekokulu Devlet Türk Musiki Konservatuarı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Meslek Yüksekokulları (13 adet) Uygulama ve Araştırma Merkezleri (22 adet) ile Uzaktan Eğitim Merkezi
--	--

Kastamonu Üniversitesinde 2020 yılsonu itibariyle 847 akademik, 371 idari, 17 yabancı uyruklu sözleşmeli personel ve 269 sürekli işçi olmak üzere toplam 1.504 personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	256	353	609
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	20	268	288
Teknik Hizmetleri Sınıfı	71	66	137
Avukatlık Hizmetleri	1	3	4
Yardımcı Hizmetli	23	97	120
TOPLAM	371	787	1.158

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	66	63	129	66	-
Doçent	92	61	153	92	-
Dr. Öğretim Üyesi	256	140	396	256	-
Öğretim Görevlisi	272	125	397	272	-
Araştırma Görevlisi	161	120	281	161	-
TOPLAM	847	509	1.356	847	-

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, Yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 193.980.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine, yıl içinde 48.092.538,76 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 242.072.538,76-TL'ye ulaşmış olup, ödeneğin %85,95'i yani 208.064.492,98 TL'si kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4:2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

2020 Mali Yılı Bütçe Giderleri Ve Ödenekler Tablosu					
Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	135.783.000,00	162.739.224,06	142.781.412,05	87,74	68,62
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	18.620.000,00	20.771.608,89	19.343.524,77	93,12	9,30
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	10.019.000,00	16.436.763,23	14.095.221,83	85,76	6,77
05-Cari Transferler	3.758.000,00	5.859.942,58	4.881.325,34	83,30	2,35
06-Sermaye Giderleri	25.800.000,00	36.265.000,00	26.963.008,99	74,35	12,96
TOPLAM	193.980.000,00	242.072.538,76	208.064.492,98	85,95	100

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 85,95 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel

giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %5,15 oranında aşılmıştır. Sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %3,88 oranında aşılmıştır. Mal ve hizmet alım giderlerinde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %40,68 oranında aşılmıştır. Cari transferlerde başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %29,89 oranında aşılmıştır. Sermaye giderlerinde ise başlangıç bütçesinde öngörülen tutar %4,50 oranında aşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5:2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

2020 Mali Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu				
Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.594.000,00	10.228.920,39	284,61	4,50
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	186.970.000,00	204.600.762,29	109,42	90,02
05-Diğer Gelirler	3.416.000,00	12.452.701,82	364,54	5,47
Ara Toplam	193.980.000,00	227.282.384,50	117,16	100
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)		329.390,40		
NET TOPLAM	193.980.000,00	226.952.994,10	117	100

Üniversitenin özel bütçe kaynakları; hazine yardımı, bağış ve yardımlar dahil olmak üzere öz gelirler ve net finansmandan oluşmaktadır. 2020 yılı başında 193.980.000,00 TL olarak öngörülen toplam bütçe gelirleri yıl sonunda %117,16 gerçekleşme oranıyla 227.282.384,50 TL seviyesine ulaşmıştır. Bütçe gelirlerinden red ve iadeler düşüldükten sonra 2020 yılı sonunda net bütçe geliri 226.952.994,10 TL olarak gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6:Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	101.094.421,77	125.911.945,58	142.781.412,05	24,55	13,40
SGK Devlet Prim Giderleri	13.353.435,46	17.029.838,24	19.343.524,77	27,53	13,59

Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.725.768,07	17.737.757,24	14.095.221,83	-13,67	-20,54
Faiz Giderleri					
Cari Transferler	3.818.238,08	3.078.282,99	4.881.325,34	-19,38	58,57
Sermaye Giderleri	33.312.529,37	20.241.801,12	26.963.008,99	-39,24	33,20
Sermaye Transferleri					
TOPLAM	171.304.392,75	183.999.625,17	208.064.492,98	7,41	13,08

Tablo 7:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.484.556,99	16.545.731,86	10.228.920,39	57,810	-38,18
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	160.519.554,5	175.331.987,63	204.600.762,29	9,23	16,69
Diğer Gelirler	6.881.644,98	5.073.891,22	12.452.701,82	-26,27	125,72
TOPLAM			227.282.384,50		
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	121.210,41	174.863,73	329.390,40	44,26	88,37
NET TOPLAM	177.764.546,06	196.776.746,98	226.952.994,10	10,69	15,33

Dönem faaliyet geliri 227.896.994,72 TL, indirim iade ve iskonto toplamı 323.390,40 TL, net gelirleri 227.567.604,32 TL, faaliyet gideri ise 204.399.477,17 TL olan Üniversitenin, 2020 yılını 23.168.127,15 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8:2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
204.399.477,17	227.896.994,72	329.390,40	227.567.604,32	23.168.127,15

Kastamonu Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 1.647.364,15 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Bunun dışında, Üniversitede Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu destekleri / Mevlana Değişim Programı / Farabi Değişim

Programı / AB hibe işlemleri olmak üzere 2020 yılı için toplam 2.031.873,25 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır. Erasmus Koordinatörlüğü ise 100.000,041 Euro bütçe dışı kaynak kullanmıştır.

Üniversite'nin ortağı olduğu Teknokent bulunmaktadır. 23 Aralık 2019 tarih ve 9978 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 04.06.2018 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan Kastamonu Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kastamonu Teknokent AŞ' dir. Üniversite, sermayesi 5.850.000,00 TL olan Teknokent AŞ' ye toplamı 3.330.000,00 sermaye ile % 56,41 oranında ortaktır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup, bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi (BMKYS) Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının

güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yıl sonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun’un 3’üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, anılan mevzuat çerçevesinde, Kurum iç kontrol sistemi hakkında yapılan değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir.

Mevcudiyet değerlendirmesi yapılmış; Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporunun mevcut olduğu görülmüştür.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı görülmüş olup Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir. Aynı zamanda, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve bu sınırların personele yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

Üniversitenin 2020-2024 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı İdare Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kabul edilmiştir. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere tüm birimler tarafından yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

2020-2024 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi personelinin katkılarıyla hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmış, İdare ise bütçesini stratejik plan ve performans programı ile uyumlu olarak hazırlamıştır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. Hazırlanan İdare Faaliyet Raporu zamanlilik kriteri açısından değerlendirilmiş mevzuatta öngörülen süre içerisinde yayımlandığı görülmüştür.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlamanın ve çalışmaların devam ettiği tarafımıza bildirilmiş olmakla birlikte tamamlanmış bir çalışma olmadığı tespit edilmiştir. Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturmak için çalışmalara başlanmış ancak bu çalışmalar da henüz tamamlanmamıştır.

Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmış olup, bu esas ve usullere göre gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanmış, eylem planında döner sermaye ile ilgili eylemler belirlenmiştir. Kurum tarafından söz konusu eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edilmesi çalışmalarının takibinin yapıldığı ve raporlandığı beyan edilmiştir.

İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirdiği ve rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu tarafımıza bildirilmiştir.

Üniversite bünyesinde 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan ikisi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna ilgili raporu gönderdiği tespit edilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kastamonu Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınırların Harcama Birimlerine Devrinde Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının Kullanılması

Tek bir muhasebe birimi bulunan ve özel bütçeli bir kamu idaresi niteliği taşıyan Kastamonu Üniversitesinde, taşınırların harcama birimleri arası devrinde, 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanıldığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabına ilişkin olarak düzenlenen 364'üncü maddesinde; söz konusu hesabın, aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in 365'inci maddesinde; bu hesabın hangi işlemler için kullanılacağı tek tek sayılmış olup, tek bir muhasebe birimi bulunan özel bütçeli kamu idarelerinin söz konusu hesabı kullanmalarına cevaz veren nitelikte bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Aynı Yönetmelik'in bahsi geçen hesabın işleyişine ilişkin hükümler ihtiva eden 366'ncı maddesinde ise; bu hesabın alacak ve borç tarafına yapılacak kayıtların hangi şartların gerçekleşmesi halinde mümkün olduğu belirtilmiştir.

511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının, aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler

ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılacağı mevzuatın amir hükmüdür.

Dolayısıyla kurum içerisinde farklı harcama birimleri arasında yapılacak taşınır devri vb. işlemlerde Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının kullanılmaması, ilgili hesapların harcama birimleri itibarıyla alt kodlara gerekli kayıtların yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede Kurumun harcama birimleri arasında taşınır devirlerinde söz konusu hesabın kullanıldığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından, harcama birimleri arası taşınır devirlerinde 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabının sistem tarafından otomatik olarak kullanıldığı, taşınır devirlerinde alt kod değişikliklerine sistemin izin vermediği belirtilmişse de, söz konusu kaydın yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırılık oluşturduğu açıktır. Bu sebeple taşınır kayıt sistemi ile muhasebe sisteminin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak çalışabilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin söz konusu hesaba ilişkin olarak düzenlenen 366'ncı maddesi uyarınca, hesabın bakiye veren kısmı, dönem sonunda 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabına borç kaydedildiğinden, söz konusu hatalı muhasebeleştirme işlemi ayrıca 2020 yılı Bilançosunda 209.194,58 TL tutarında hataya sebebiyet vermiştir.

BULGU 2: Geçici Kabul Noksanlıkları İçin Yapılan Kesintilerin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Üniversitenin yapım işi ihalelerine ilişkin yapılan incelemede, mevzuat uyarınca geçici kabul noksanlıkları için teminat olarak kesilen tutarların vadesine göre 330 ve 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşmenin 30'uncu maddesinde;

- Birim fiyatlı sözleşmelere ilişkin düzenlenen hakedişlerde tamamlanmış ancak kesin hesabı idareye verilmemiş imalatlara ait tutarların %5'inin tutulacağı ya da bu tutar kadar teminat mektubu alınacağı ve kesin hesaplar idare tarafından onaylanmadıkça bu tutarların ödenmeyeceği yahut teminat mektubu alınması halinde iade edilmeyeceği,

- Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde geçici kabul noksanlıkları için düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının %3'üne karşılık gelen kısmın tutulacağı ya da bu tutara karşılık gelen kısım karşılığında teminat mektubu alınacağı ve tutulan bu değerlerin geçici kabul

noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul tarihinden sonra yükleniciye iade edileceği,

Düzenlemelerine yer verilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı ile 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesaplarına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 256'ncı ve 330'uncu maddelerinde; söz konusu hesapların nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiş, bir yıl içerisinde iade edilmesi gerekenlerin 330 no'lu hesapta, bir yıldan daha uzun sürede iade edilmesi gerekenlerin ise 430 no'lu hesapta takip edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı'nda ise geçici kabul noksanlıkları için teminat olarak kesilen tutarların, vadesine göre 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Md. Ger. Al. Tem. ile 430.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Md. Ger. Al. Tem. detay kodlarında takip edilmesi gerektiği düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede Kastamonu Üniversitesi tarafından geçici kabule tabi yapım işlerinde mevzuatı gereği kesilmesi gereken geçici kabul noksanlığı kesintilerinin yapıldığı ancak, vadelerine göre yukarıda belirtilen ilgili hesaplara kaydedilmesi gerekirken, söz konusu tutarların 333.02.99 Kişilere Ait Emanetler detay koduna kaydedildiği görülmüştür.

Üniversite tarafından, bahsi geçen hesap kodunda geçici kabul noksanlıkları dışında farklı niteliğe sahip tutarlar da izlendiğinden, muhasebe kayıtlarında ve mali tablolarda Kurumun yapım işleri için yaptığı geçici kabul noksanlıkları kesintileri tam olarak görülememektedir.

Kamu idaresi tarafından, geçici kabul noksanlıkları kesintilerinin vadelerine göre tespit edilip 2021 yılı içerisinde 38 adet muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara aktarıldığı ifade edilmişse de, söz konusu hatalı uygulama 2020 yılı Bilançosunda; 333 Emanetler Hesabının 986.158,80 TL fazla, 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının 241.603,98 TL eksik, 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının ise 744.554,82 TL tutarında eksik görünmelerine sebebiyet vermiştir.

BULGU 3: Yasal Takip İşlemi Başlatılan Muhtelif Alacakların Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmemesi

Kastamonu Üniversitesi tarafından irtifak hakkı sözleşmesi ile yaptırılan yurt binasına ilişkin, alacaklı durumda bulunan irtifak hakkı gelirleri ve hasılat paylarına yasal takip işlemi başlatılmasına rağmen, söz konusu tutarların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 54'üncü maddesinde; söz konusu hesabın mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 55'inci maddesinde; bahsi geçen hesaba ilişkin takibe alma işlemlerinin ne şekilde yapılacağı detaylı olarak açıklanmış, ilgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış olan alacakların takip kayıtlarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara kaydedilerek yapılacağı, söz konusu ilgili servislerce takibe alma işleminin ise gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 56'ncı maddesinde; takibe alınan alacakların 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına borç kaydedileceği karşılığında ilgili hesaba alacak kaydı yapılması gerektiği düzenleme altına alınmıştır.

Yapılan incelemede Üniversitenin irtifak hakkı sözleşmesi ile yaptırdığı yurt binası ile ilgili, yükleniciden toplam 313.706,12 TL hasılat payı alacağının bulunduğu, söz konusu tutardan vadesi geçmiş bulunan toplam 218.725,68 TL'si için yasal takip işleminin başlatıldığı görülmüştür. Aynı zamanda yükleniciden sözleşme uyarınca toplam 1.754.387,00 TL tutarında vadesi geçmiş irtifak hakkı alacağının bulunduğu, söz konusu tutarın tamamının tahsili için yükleniciye yasal takip işleminin başlatıldığı tespit edilmiştir.

Ancak Üniversitenin muhasebe kayıtlarına bakıldığında, yasal takip işlemi başlatılan toplam 1.973.112,68 TL tutarında olan söz konusu irtifak hakkı ve hasılat payı alacaklarının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında muhasebeleştirilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından, takip işlemi başlatılan irtifak hakkı gelirleri ile hasılat paylarının 2021 yılı içerisinde 3760 ve 3763 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişleri ile 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarıldığı ifade edilmişse de, bulgu konusu eksik uygulama 2020 yılı Bilançosunda 121 Gelirden Takipli Alacaklar Hesabının 1.973.112,68 TL tutarında eksik olarak görünmesine sebebiyet vermiştir.

BULGU 4: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları kapsamında; Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan taksitler halinde ödenen ek karşılık prim borçları ile vadesi geçmiş faturaya dayalı borçlarının 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin olarak düzenlenen “Hesabın niteliği” başlıklı 288’inci maddesinde; söz konusu hesabın, kanuni süresi içinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altında alınmıştır.

Anılan Yönetmelik’in “Hesabın işleyişi” başlıklı 289’uncu maddesinde; vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş olup bir yıl veya faaliyet dönemi içinde ödenecek vergi ve diğer yükümlülüklerin bu hesaba alacak, 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği, bahsi geçen hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben yapılan ödemelerin ise bu hesaba borç kaydedilmek suretiyle kapatılacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca, 2020 yılı Şubat ayı içerisinde ödemesine başlanarak, altı eşit taksitle ödenmesi gereken ek karşılık primi ödemelerinin tahakkuk ayını müteakip aylarda ödenecek olan kısımlarının taksitlendirilmiş bir yükümlülük niteliğinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla söz konusu tutarlar ile vadesi geçmiş fatura borçlarının bir yıl veya faaliyet dönemi içinde ödenecek kısımlarının, nitelikleri itibarıyla 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Üniversite tarafından 2020 yılı içerisinde 630.05.01.02.05 Görev Giderleri Tertibinden (Görev Zararları hesabından) toplam 4.235.594,84 TL ödeme yapıldığı görülmüştür. Söz konusu tutarın 2.441.769,30 TL'sinin 2019 yılına ait olan taksitlendirilmiş veya vadesi geçmiş ek karşılık primleri ve faturaya dayalı borçlardan oluştuğu, esasen bu tutarların muhasebeleştirilmesinde 368 Vadesi Geçmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının hiç kullanılmadığı, söz konusu tutarlar ödenirken 630 Giderler Hesabına borç kaydı yapılmak suretiyle doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir. Halbuki geçmiş yıl gideri niteliğinde olan 2019 yılına ait bu tutarların öncelikle 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenilmesi, ödemesi yapıldığında ise söz konusu hesaba borç kaydı yapılmak suretiyle kapatılması gerektiği açıktır.

Kamu idaresi tarafından 2020 yılı sonundan itibaren söz konusu tutarların 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlendiği ifade edilmişse de, 2019 yılına ait borç tutarlarının bahsi geçen hesapta takip edilmeyip, 2020 yılı içerisinde doğrudan giderleştirmek suretiyle ödenmesi, 2020 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda yer almaması gereken bir tutarın mali tablolara kaydedilmesine, dolayısıyla 630 Giderler Hesabının 2.441.769,30 TL fazla olarak görünmesine sebebiyet vermiştir.

BULGU 5: Patent, Sertifika ve Bilgisayar Yazılımı Gibi Değerlerin Haklar Hesabında İzlenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi

Üniversite tarafından kullanılmak üzere edinilen ve herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan patent, sertifika ve bilgisayar yazılımı gibi değerlerin 260 Haklar Hesabında izlenmeyip doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Hesabın niteliği" başlıklı 194'üncü maddesinde;

"(1) Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır."

Hükmünün yanı sıra, aynı Yönetmelik'in, "Hesabın işleyişi" başlıklı 195'inci maddesinde;

“(1) Haklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir: a) Borç 1) Bütçeye gider kaydıyla edinilen haklar bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaba, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı, 325-Nakit Talep ve Tahsisleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.” hükmü yer almaktadır.

İlgili mevzuat hükümlerine göre; imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi maddi olmayan varlıkların izlenilmesi için 260 Haklar Hesabının kullanılması ve söz konusu hakların 260 Haklar Hesabının borcuna kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemelerde, Üniversitenin bu kapsamda; avans mahsupları dahil toplam 37.803,72 TL tutarında alım yaptığı (örnek yevmiye numaraları; 432, 3813, 5350, 7395) ve söz konusu alımların 260 Haklar Hesabı yerine, 630 Giderler Hesabında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından ilgili tutarların sehven doğrudan gider olarak muhasebeleştirildiği ve 2021 yılı içerisinde beş farklı muhasebe işlem fişi ile 260 Haklar Hesabına aktarıldığı belirtilmişse de, bahsi geçen hatalı muhasebeleştirme işlemleri 2020 yılı Bilançosunda 260 Haklar Hesabının 37.803,72 TL tutarında eksik görünmesine sebebiyet vermiştir.

BULGU 6: Üniversite Mülkiyetinde Bulunan Bir Kısım Taşınmazın Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Üniversite mülkiyetinde bulunan ve tapuya kayıtlı taşınmazlar formunda yer alan taşınmazların bir kısmının muhasebe kayıtlarına işlenmediği tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesinde kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. Yönetmelik'in “Kayıt şekli” başlıklı 7'nci maddesinde;

“(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,

...

yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

(3) İcmal cetvellerinde, kayıt planında belirtilen unsurların her biri için bir satır ayrılır ve bu taşınmazlara ilişkin adet ve yüzölçüm toplamları belirtilir." hükmü,

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel kavramlar" başlıklı 5'inci maddesinde;

"(1) Genel yönetim muhasebesi, muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve aşağıda belirtilen kavramlara göre yürütülür:

a) Belgelendirme: Muhasebe kayıtları, gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılır.

..." hükmü yer almaktadır.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te, taşınmaz kayıt ve kontrol işlemlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla ilgili idarenin mali hizmetler birimince diğer birimler tarafından hazırlanan formlar dikkate alınarak taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı, söz konusu icmal cetvellerinde ise her bir unsur için ayrı satır açılıp taşınmazlara ilişkin toplam değerlerin belirtileceği ifade edilmiştir. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde ise muhasebe kayıtlarının gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayanacağı belirtilmiştir.

Söz konusu mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; mali tablolarda yer alan taşınmaz hesaplarındaki tutarların dayanağının, mali hizmetler birimi tarafından düzenlenmiş taşınmaz icmal cetvelleri ile ilgili diğer formların olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede “Tapuya Kayıtlı Taşınmazlar Formu”nda, üniversite mülkiyetinde cinsi, ada/parseli, alanı ve bedeli belirtilen toplam 318.724.578,95 TL tutarında arsa ve arazi niteliğinde taşınmaz bulunduğu görülmüş olup, 2020 yılı Üniversite Ayrıntılı Kesin Mizanı incelendiğinde ise, arazi ve arsalara ilişkin 250.01 Kamu İdaresi Mülkiyetinde Olanlar detay kodunda toplam 281.830.493,55 TL’lik tutar bulunduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tutar aynı şekilde 2020 yılı Bilançosuna yansıtılmıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve yapılan tespitler doğrultusunda, taşınmazlar ile ilgili tüm ayrıntılı bilgileri içeren ve muhasebe kayıtları ile mali tabloların dayanaklarından olan “Tapuya Kayıtlı Taşınmazlar Formu”nda yer alan bir kısım taşınmazın muhasebe kayıtlarına işlenmediği kanaati oluşmaktadır.

Kamu idaresi tarafından “Tapuya Kayıtlı Taşınmazlar Formu” ve “Üniversite Kesin Mizanı” arasındaki 36.894.085,40 TL’lik farkın; 12.713.635,86 TL’lik kısmının “250.01.01.01 Tarla” hesabına, 24.180.449,54 TL’lik kısmının ise “250.01.02 Arsalar” hesabına kayıtlı olmamasından kaynaklandığı, ilgili eksikliğin 2021 yılı içerisinde 3790 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile giderildiği belirtilmişse de, söz konusu eksiklik 2020 yılı Bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabının 36.894.085,40 TL eksik görünmesine sebebiyet vermiştir.

BULGU 7: Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Gerçeği Yansıtması

Üniversite mülkiyetinde bulunan veya tahsisli olarak kullanılan ve ayrı bir taşınmaz niteliği taşıyan genel hizmet alanlarının (otoparklar, parklar ve yeşil alanlar, meydanlar vb.) Üniversite muhasebe kayıtlarında görünmediği, bu sebeple 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının gerçeği yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in “Kayıt şekli” başlıklı 7’nci maddesinde; Yönetmelik ekinde yer alan Ek 1’deki Kayıt Planının “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların kaydının Ek 5’teki ‘Genel Hizmet Alanları Formu’nda gösterileceği belirtilmiştir.

Yönetmelik ekinde yer alan Ek 1 incelendiğinde ise otoparklar, parklar ve yeşil alanlar, meydanlar gibi taşınmazların yer aldığı görülmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Temel kavramlar” başlıklı 5’inci maddesinde; muhasebe kayıtlarının, gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılacağı hüküm altına alınmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 173'üncü maddesi ile Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı incelendiğinde, otoparklar, parklar ve yeşil alanlar, meydanlar gibi taşınmazların 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabında muhasebeleştirileceği anlaşılmaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde, Üniversite Genel Hizmet Alanları Formu'nda toplam 37 adet yeraltı ve yerüstü düzeni niteliğinde otopark, yeşil alan gibi taşınmazların bulunduğu, ancak söz konusu taşınmazların muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından, Üniversite mülkiyetinde bulunan veya tahsisli olarak kullanılan ve ayrı bir taşınmaz niteliği taşıyan genel hizmet alanlarının 2021 yılı içerisinde detaylı olarak belirlendiği ifade edilmiştir. Bu doğrultuda Üniversite mülkiyetinde 25.475.740,11 TL tutarında park ve yeşil alan ile 7.342.390,47 TL tutarında otopark alanının bulunduğu, Üniversitenin tahsisli olarak kullanımına bırakılan 77.122,50 TL değerinde park ve yeşil alan ile 33.337,57 TL tutarında da otopark alanının yer aldığı ve tüm bu alanların 2021 içerisinde 3791 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile kayıt altına alındığı belirtilmiştir.

Ancak 2020 yılı sonu itibarıyla giderilmemiş olan söz konusu eksiklik, 2020 yılı Bilançosunda 32.928.590,65 TL olarak yer alması gereken 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının 99.150,41 TL olarak görünmesine sebebiyet vermiş ve söz konusu hesapta toplam 32.829.440,24 TL hataya yol açmıştır.

BULGU 8: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında Hesabın Niteliği ile İlgisi Olmayan Tutarların Yer Alması

Üniversite kayıtlarındaki 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında hesabın niteliği ile bağdaşmayan tutarların bulunduğu görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 187'nci maddesinde; söz konusu hesabın, kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılması gerektiği ifade edilmiştir.

Üniversite kayıtları incelendiğinde, 258.03.01.99.00 Diğer Tesis ve Sistemler detay kodunda 4.300.000,00 TL ve 258.03.02.03.00 Atölye Makineleri ve Aletleri detay kodunda ise 2.000.000,00 TL’lik tutarların bulunduğu görülmüştür. Söz konusu tutarların mahiyetine ilişkin yapılan inceleme neticesinde, bu tutarların Bilimsel Araştırma Projeleri kapsamında “Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü” özel hesaplarına aktarılması gereken ve 2020 yılı öncesinde aktarılmış olan tutarlar olduğu tespit edilmiştir.

Söz konusu işlemlerde 108.08 Özel Hesaplara Aktarılmak Üzere Gönderilen Tutarlar Hesabı borç ve alacak kaydı yapıp geçici olarak kullanılması gerekirken 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı kullanılmış ve bu tutarlar kapatılmayıp 2020 yılı bilançosuna yansıtılmıştır.

Kamu idaresi tarafından söz konusu tutarların geçmiş yıllarda sehven 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına aktarıldığı ifade edilmişse de, söz konusu hatalı muhasebeleştirme işlemi 2020 yılı bilançosunda 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 6.300.000,00 TL tutarında fazla olarak görünmesine sebebiyet vermiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz İcmal Cetvelinin İlgili Mevzuat Hükümlerine Uygun Şekilde Düzenlenmemesi

Üniversite tarafından, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’e göre düzenlenmesi gereken taşınmaz icmal cetvelinin, Yönetmelik ekinde yer alan örneğe uygun bir şekilde düzenlenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun 44’üncü maddesinde; kamu idarelerinin taşınmazlarının kaydına ilişkin usul ve esasların çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği belirtilmiştir.

Buna istinaden genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’te düzenlenmektedir.

Anılan Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde; kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan formların taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderileceği, mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmelik'in ekinde (Ek 7-A) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hükme bağlanmıştır.

Yapılan incelemede Kastamonu Üniversitesi tarafından söz konusu cetvelin Yönetmelik hükümlerine uygun bir şekilde düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresince, tarafımıza verilen belgeler içerisinde Taşınmaz İcmal Cetveli (EK 7/A) yerine sehven ilgili cetvelin oluşturulmasına esas teşkil edecek taslak formların koyulduğu ancak Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından söz konusu Yönetmelik esaslarına uygun olarak hazırlanan cetvelin yer aldığı ve ekte sunulduğu belirtilmişse de, bulguya cevap olarak gönderilen cetvelin Yönetmelik ekine uygun olmadığı belirlenmiştir. Söz konusu cetvelde; taşınmazlara ilişkin adet, yüzölçümü gibi bilgiler bulunmadığı gibi, taşınmazların ekonomik değerlerine ilişkin tutarlar da yer almamaktadır.

Dolayısıyla kamu idaresinin söz konusu cetveli, mali tabloları ile karşılaştırma yapılabilecek şekilde ve Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlemesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Vekâleten Dekan Görevlendirmelerinde Yükseköğretim Kanunu'nda Belirlenen Usule Uyulmaması ve Vekâlet Süresinin Uzatılması

Üniversite bünyesinde bulunan bazı fakülte dekanlarının asaleten atamalarının yapılmayarak, görevlerin vekâleten yürütüldüğü ve vekâlet süresinin Kanun'da öngörülen 6 aylık süreyi aştığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Kanun'un "Dekan" başlıklı 16'ncı maddesinde;

"a. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.) Atanması: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. (Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.) Ancak merkezi açık öğretim yapmakla görevli

üniversitelerde, gerekli hallerde açık öğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarında biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

(2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek,

(3) Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,

(4) Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(5) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur.” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere, dekanlık görevinin asaleten yürütülmesi asıldır. Bu görevin hangi hallerde vekâleten yürütülebileceği yine ilgili Kanun maddesinde belirlenmiştir. Dekan görevinin başında olmadığı zamanlarda yardımcılarında biri yerine vekâlet edebilir. Bu görevin vekâleten yürütülmesi arızı durumlar için geçerli olup 6 aylık bir süre ile sınırlıdır. Söz konusu 6 aylık süre de bir hak değildir. 6 aylık süre dolu olan dekanlık kadrolarına çeşitli nedenlerle vekâlet edilmesi durumunda belirlenen bir sınırdır. Boş bulunan dekanlık görevine vekâlet için belirlenmiş bir süre değildir.

Ayrıca, 2547 sayılı Kanun'un belirlediği usul, dekanın görevi başında olmadığı zaman yardımcılardan birinin, yerine vekâlet etmesidir. Ancak, söz konusu vekâlet görevlendirmeler, Üniversitenin talebi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılmış olup, bu görevlendirmeler Kanun'un belirlediği usule aykırıdır.

Vekâlet müessesesinin idare hukukunda yaygın bir idari işlem olduğu, ancak; 2547 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinde belirtilen vekâlet kavramının, idare hukukundan kaynaklanmadığı unutulmamalıdır. Belirtilen dolu kadro ve boş kadro kavramları 657 sayılı Kanun'da yer alan dolu ve boş kadro kavramlarını ifade etmemektedir.

Bu bağlamda, 657 ile 2547 sayılı Kanunlardaki vekâlet kavramının birbirinden ayrı yorumlanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, dekanlık görevi tek başına bir idari görev değildir. Dekanlık aynı zamanda ve daha öncelikli olarak akademik bir görevdir. Bunun en önemli delili de yine Kanunun 16'ncı maddesinde ifade bulmuştur. Madde hükmünde de açıkça belirtildiği üzere, dekanlık görevi sadece profesör unvanına sahip kişilerce yerine getirilebilir.

Söz konusu hüküm uyarınca, bir kişinin dekana vekâlet edebilmesi, ancak usulüne uygun şekilde dekan olarak atanan kişinin geçici süre ile görevinin başında olmadığı durumlarda geçerlidir. Hatta madde hükmünde açıkça ifade edildiği üzere, bu şekilde vekâleten dekanlık görevinin 6 aylık süreyi aşması durumunda geçici olarak görevinin başında bulunamayan dekanın görevine son verilerek yerine Kanunda belirlenen usule uygun olarak yeni bir kişinin dekan olarak atanması gerekmektedir. Geçici olarak görevinin başında bulunmayan ve yerine bir yardımcısını vekil olarak bırakan kişinin, bu görevinden ayrılması durumunda, Kanunda belirlenen 6 aylık süreye bakılmaksızın yeni birinin dekan olarak atanması gerekmektedir. Kanunda dekan için belirlenen 3 yıllık görev süresi, mahiyeti itibarıyla idari olmaktan çok akademik bir görev olan dekanlığın, hiç bir baskı altında kalmaksızın, tamamen bilimin ışığında yerine getirilebilmesi için bir güvence niteliğindedir.

Üniversitede;

-11.09.2020 tarihinden itibaren Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Dekanlığı;

-01.07.2020 tarihinden itibaren İlahiyat Fakültesi Dekanlığı;

-08.04.2020 tarihinden itibaren Su Ürünleri Fakültesi Dekanlığı;

-20.02.2020 tarihinden itibaren Orman Fakültesi Dekanlığı;

-22.07.2019 tarihinden itibaren Turizm Fakültesi Dekanlığı;

-20.11.2019 tarihinden itibaren Veterinerlik Fakültesi Dekanlığı;

Vekâleten görülmekte olup; 5 görevlendirmede 6 ay aşılmış, 1 görevlendirme ise Rektör'ün uhdesindedir.

2547 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinde belirtilen görevlerin gerçekleştirilmesi ve takip edilmesi bakımından Rektöre karşı birinci derecede sorumlu olan dekanlık görevi ile rektörlüğün aynı şahısta birleşmesi 2547 sayılı Kanun'un belirlediği usule aykırı olduğu gibi görev ve sorumlulukların tespitinde de sorunlara yol açabilecektir.

Üniversite'nin asıl faaliyet alanı olan eğitim ve idari işlemler açısından önemlilik taşıyan dekanlık görevinin vekâleten gördürülmesi, bunun devamlılık arz etmesi ve atama usullerine uyulmaması ile Rektörün dekanlık görevini de üstlenmesinin Üniversite'nin görevlerini sağlıklı bir biçimde yürütebilmesi açısından riskli olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Şube Müdürlüğü Kadrolarına, Şube Müdüründen Daha Üst Görev Niteliğinde Bulunan Kadrolardan Sınavsız Atama Yapılması

Şube müdürlüğü kadrolarına Eşitlik, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde atama yapılması gerekirken, bu ilkeler gözetilmeden ve mevzuatında belirlenen şartlar dikkate alınmadan atamalar gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 3' üncü maddesinin (C) bendinde Liyakat "*Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır. ...*" şeklinde tanımlanmıştır

Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliğinin "amaç" başlıklı 1' inci maddesinde;

"(1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliğine ilişkin usul ve esasları belirlemektir."

“Görev grupları” başlıklı 5' inci maddesinde;

“(1) Bu Yönetmelik kapsamında görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadro unvanları aşağıda gösterilmiştir.

(2) Görevde yükselmeye tabi kadrolar:

a) Yönetim Hizmetleri Grubu;

1) ..., şube müdürü,

...”

“Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel şartlar” başlıklı 6'ncı maddesinde;

(1) Bu Yönetmelikte belirtilen kadrolara görevde yükselme suretiyle atanabilmek için;

a) (Değişik:RG-11/3/2017-30004) İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen hizmet şartlarını taşımak,

b) (Değişik:RG-11/3/2017-30004) İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, ilgilinin başvurulan kadroya ilişkin 7 nci maddede belirtilen alt görevlerde toplam en az üç yıl hizmeti bulunmak, ilan edilen kadro için bu şartı sağlayan personel bulunmaması durumu hariç olmak üzere, bu hizmet süresinin en az bir yılını kurumda geçirmiş olmak,

....

gerekir.”

“Görevde yükselme sınavı sonucu atanacaklarda aranacak özel şartlar” başlıklı 7'nci maddesinde;

“(1) Bu Yönetmeliğe tabi kadrolara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aranacak özel şartlar aşağıda belirtilmiştir.

a) ..., şube müdürü kadrolarına atanabilmek için;

1) En az dört yıllık yüksek öğrenim mezunu olmak,

2) İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında şef, koruma ve güvenlik şefi, uzman, sivil savunma uzmanı, araştırmacı, basın ve halkla ilişkiler müşaviri, müze araştırmacısı, çözümleyici, başhemşire, müdür yardımcısı kadrolarından birinde veya en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolardan birinde çalışıyor olmak,

....”

“Görev grupları arasındaki geçişler ve sınavsız atanma” başlıklı 20' nci maddesinde;

“(1) 5 inci maddede belirtilen görev grupları arasındaki atamalar aşağıdaki esaslara göre yapılır.

...

b) Gruplar arasındaki görevde yükselme ve unvan değişikliği niteliğindeki atamalar görevde yükselme sınavı veya unvan değişikliği sınavına tabidir. Ancak, Kurumda veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavı veya unvan değişikliği sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir.

d) Şube müdüründen daha üst görevlere, en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak kaydıyla, genel hükümlere göre sınavsız atama yapılır.

...”

Hükümleri yer almaktadır.

657 sayılı Kanun'un yukarıda da değinilen 3'üncü maddesinde ifade edildiği üzere, Devlet Memurlarının sınıfları içerisinde ilerlemeleri ve yükselebilmeleri hususlarında eşit imkânlarla sahip olmaları ve bu konudaki haklarının garanti altına alınmış olması gerekmektedir.

Bu amaca dönük olarak düzenlenen Yönetmelik ile üniversitelerde çalışan devlet memurlarının görevde yükselebilmeleri objektif kriterlere bağlanmış ve bu husus Yönetmelik'in 1' inci maddesinde geçen “*liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde*” ifadesi ile de açıkça ortaya konulmuştur.

Her ne kadar görevde yüklebilme genel olarak sınav şartına bağlanmış olsa da, yönetmelik buna bir istisna getirmiş ve şube müdüründen daha üst görevlere en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak kaydıyla, genel hükümlere göre sınavsız atama yapılabileceği, yine söz konusu üst görevlerde bulunanların sınav şartı aranmaksızın şube müdürlüğü gibi alt görevlere atanabileceğini hüküm altına alınmıştır. Ancak ilgili Yönetmelik’le Şube müdürlüğünden daha üst görevlerde çok kısa sürelerde çalışarak bu görevlere atanmanın şube müdürlüğüne sınavsız geçiş için kullanılması amaçlanmamıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere, asıl olan memurun eşitlik ve liyakat esasları doğrultusunda objektif kriterler dahilinde görevinde yüklebilmesidir. Ancak Üniversitede, müdürlük kadrolarına şube müdürlüğünden daha üst görev olarak kabul edilen fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterliği görevlerinde çok kısa süre bulunanlar atanmıştır. Bu şekilde şube müdürlüğüne atananlar önce yukarıda değinilen ve üst görev niteliğinde bulunan kadrolara atanmış ve akabinde de kısa süre sonra şube müdürlüğü kadrolarına atamaları gerçekleştirilmiştir. 2020 yılında fakülte ve yüksekokul sekreterliğinden şube müdürlüğüne atanan 2 kişiden 1’i 2 ay, diğeri ise sadece 3 ay fakülte ve yüksekokul sekreterliğinde bulunmuştur. Böylelikle, kısa süreli atamalarla üst görevlere getirilen kişiler, Yönetmelik’in söz konusu istisna hükmünden yararlanarak şube müdürlüğü kadrolarına getirilmiş, mevzuatla getirilen eşitlik ve liyakat esası göz ardı edilmiştir.

Bunun yanı sıra, söz konusu istisna, bu tür atamalarda sadece sınav şartını ortadan kaldırmaktadır. Bu şekilde ataması yapılacak kişilerin, 657 sayılı Kanun ve Yönetmelik’te belirlenen diğere şartlar ile Yönetmelik’in 5’ inci maddesinde ifade edilen şube müdürlüğü görevinden daha alt görev grubu içerisinde üç yıl süreyle çalışma şartını da taşımaları gerekir.

.Kamu İdaresi cevabında özetle; fakülte sekreterliği ve yüksekokul sekreterliği kadrolarından şube müdürlüğü kadrosuna atanan personelin, gerekli nitelikleri haiz olması nedeniyle kurumun hizmetlerinin aksamaması için işlem tesis edildiği belirtilmiştir. Ancak bu iddia atanmanın eşitlik ve liyakata uygun olduğu anlamına gelmemektedir.

Belirtilen nedenlerle, söz konusu uygulamanın Üniversitenin kanunlarla belirlenmiş amaçlarına ulaşması ve memurların eşitlik ve liyakat esasları dahilinde görevlerini yerine getirebilmeleri açısından riskler barındırdığı değerlendirilmektedir..

BULGU 4: Doğrudan Temin Kapsamında Yapılan Alımların EKAP'a Kaydedilmemesi

Üniversite tarafından doğrudan temin yöntemiyle yapılan alımlarda bazı birimler tarafından EKAP'a kayıt zorunluluğunun yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2'nci maddesinde; doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinden kayıt altına alınması gerektiği düzenlemesine yer verilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde, Üniversitenin bazı birimlerince doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen alımlarda yukarıda aktarılan Tebliğ düzenlemesine riayet edilmediği ve söz konusu alımların EKAP üzerinden kayıt altına alınmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesi ve Üniversite'de uygulama birliğinin sağlanması amacıyla, tüm birimlerin doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği alımları "Doğrudan Temin Kayıt Formu"nu doldurarak EKAP üzerinden kayıt altına alması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi tarafından doğrudan temin kapsamında yapılan alımların EKAP'a kaydedilmesi hakkında Üniversitenin tüm harcama birimlerine bilgilendirmenin yapıldığı ve bundan sonraki süreçte söz konusu hususa riayet edileceği ifade edilmiştir. Gelecek denetimlerde bulgu konusu hususun devam edip etmediğinin izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 5: Öğrenci Sosyal Tesisi Niteliğinde Olmayan Tesislerin Bütçe İçinde Bulunması

Öğrenci Sosyal Tesisi niteliğinde olmayan tesislerin gelir ve giderlerine ilişkin işlemlerin, ayrı defter ve tablolar yerine, Üniversite özel bütçesi üzerinden izlendiği görülmüştür.

Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller'in 12'nci maddesine göre; kapsama dahil her bir sosyal tesisten yıllık gayrisafi hasılat tutarı 500.000,00 TL'yi aşanların bilanço esasına göre defter tutup, muhasebe sistemlerini bu Esas ve Usuller' de belirlenmiş ilke, kural ve standartlara göre kurmaları gerekmektedir.

Gayrisafi hasılatı 500.000,00 TL'nin altında olanların ise aynı Esas ve Usuller'in 13'üncü maddesine göre işletme hesabı esasını benimseyebileceği öngörülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Sosyal Hizmetler" başlıklı 47'nci maddesinde;

"Faaliyetlerin düzenlenmesi:

a. Yükseköğretim kurumları, Yükseköğretim Kurulunun yapacağı plan ve programlar uyarınca, öğrencilerin beden ve ruh sağlığının korunması, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla bütçe imkanları nispetinde okuma salonları, yataklı sağlık merkezleri, mediko - sosyal merkezleri, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, toplantı, sinema ve tiyatro salonları, spor salon ve sahaları, kamp yerleri sağlamakla ve bunlardan öğrencilerin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli önlemleri almakla görevlidirler.

..." hükmü bulunmaktadır.

Bu hükme göre Üniversiteler, öğrencilerin sosyal ihtiyaçları için okuma salonları, yataklı sağlık merkezleri, mediko - sosyal merkezleri, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, toplantı, sinema ve tiyatro salonları, spor salon ve sahaları, kamp yerleri sağlamakla görevlidirler.

Aynı Kanun'un 46'ıncı maddesinde ise;

"...

i. Öğrenci sosyal tesisleri ile faaliyetlerinden elde edilen gelirler, yükseköğretim kurumlarınca önceki yıllarda basılan süreli ya da süresiz yayınlar ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan ders materyallerinden elde edilen gelirler, öğrenci katkı payı olarak tahsil edilen gelirler ile diğer gelirler; en geç tahsil edildiği ayın sonuna kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde öngörülen ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır. Kaydedilen ödenekler, başta öğrencilerin beslenme, barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmet giderleri olmak üzere, kalkınma planı ve programlarına uygun olarak yükseköğretim kurumunun cari, sermaye, transfer giderleri ile öğrencilerin kısmi zamanlı olarak geçici işlerde çalıştırılmasına ilişkin giderlerinde kullanılır.

...”

Bu hükme göre; öğrenci sosyal tesisi olarak nitelendirilebilecek tesislerin gelirlerinin Üniversitenin bütçesine öz gelir olarak kaydedilmesi, giderlerinin ise yine bütçe ödeneklerinden karşılanabilmesi mümkündür. Ancak; 2547 sayılı Kanun’un 46 ve 47’nci maddesinde bahsi geçen ve öğrencilerin sosyal ihtiyaçları için kurulmamış tesislerin işlemlerinin bilanço veya işletme hesabı usullerinden birine uygun olarak ayrı tablo ve defterler üzerinden takip edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca yukarıda aktarılan Esas ve Usuller’in 15’inci maddesinde; sosyal tesislerin bütün işlemlerinin kanıtlayıcı belgelere dayandırılmasının zorunlu olduğu belirtilmiş, 17’inci maddesinde ise hesapların mali yıl esasına göre tutulacağı, gelir ve giderlerin de tahakkuk ettirildikleri mali yılın hesaplarında gösterileceği ifade edilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde, Kastamonu Üniversitesi bünyesinde yer alan Mevlüt Beyribey Konukevi ile Cide Konukevi’nin giderlerinin üniversite bütçesi içerisinde ayrıntılı olarak muhasebeleştirildiği, gelirlerinin ise ayrıntılı olarak muhasebeleştirilmeden ayrı bir banka hesabından (5317 numaralı banka hesabı) belli zaman aralıkları ile üniversite bütçesine aktarıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu husus, yapılan giderlere ilişkin muhasebe kayıtlarında ilgili hesaplar kullanılırken, gelirlere ilişkin muhasebe kayıtlarında kullanılması gereken hiçbir hesabın kullanılmamasına sebep olmaktadır.

Yukarıdaki hükümlere göre; Kastamonu Üniversitesinde yer alan konukevleri ve onlara ait restoranların, Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca İşletilen Sosyal Tesislerin Muhasebe Uygulamalarına Dair Esas ve Usuller’ in ilgili hükümlerine göre; gayrisafi hasılat tutarına göre bilanço veya işletme hesabı esasını belirleyip, buna uygun olarak defter tutmaları ve mali tablo düzenlemeleri gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi tarafından, bulgu üzerine Üniversite Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı Cide ve Mevlüt Beyribey Konukevlerinin gelir ve giderlerine ilişkin işlemlerinin yürütülmesi amacıyla, Üniversite Yönetim Kurulunun 01.04.2021 Tarih ve 2021/61 sayılı kararı ile Sosyal Tesisler Yönergesi’nde değişiklik yapıldığı belirtilmiştir. Bu değişiklik ile birlikte 2021 yılı içerisinde söz konusu tesislerde, bulguda belirtilen hususlara uygun şekilde, Üniversite bütçesinden ayrı olarak banka hesaplarının açılıp gelir ve giderlerin bu hesaplar üzerinden ayrıntılı olarak yürütüleceği, işletme tarafından defter tutulması ve mali tablo düzenlenmesinin planlandığı ifade edilmiştir.

Bu çerçevede gelecek denetimlerde bulgu konusu hususun devam edip etmediğinin izlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 6: Üniversitenin Banka Hesabında Yabancı Para Cinsinden Tutulan Varlıkların Ay Sonu Değerlemelerinin Yapılmaması

Üniversitenin 104 Proje Özel Hesabında izlenen uluslararası kuruluş destekli proje hibeleri için ay sonu döviz değerlendirme işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların Kaynaklarından Kamu İdarelerine Proje Karşılığı Aktarılan Hibe Tutarlarının Harcanması ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Yönetmelik'in "Proje karşılığı hibelerin muhasebeleştirilmesi" başlıklı 8'inci maddesinin (d) bendinde;

"Ay sonlarında döviz mevcudunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda; kur artışından doğan farklar, 104-Proje Özel Hesabına borç, 600-Gelirler Hesabına alacak; kur azalışından doğan farklar ise 630-Giderler Hesabına borç, 104-Proje Özel Hesabına alacak kaydedilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükmü gereğince, 104 Proje Özel Hesabında izlenen hibe kapsamında elde edilmiş olan dövizler için ay sonu değerlendirme işlemi yapılması gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Kurum hesaplarında uluslararası kuruluş hibeleri ile yürütülen projelerden gelen dövizler bulunmasına rağmen, Üniversite tarafından söz konusu dövizler için ay sonu değerlendirme işleminin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından, Üniversite hesaplarında yabancı para cinsinden bulunan tutarların değerlemesinin (uluslararası kuruluş destekli proje hibeleri), bulguda belirtildiği gibi 2020 yıl sonu itibarıyla ilgili Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının döviz satış kuru üzerinden yapıldığı fakat 2021 yılı itibarıyla değerlemenin ay sonlarında yapıldığı ifade edilmiştir. Bundan sonra yapılacak değerlendirme işlemlerinde bu hususa riayet edileceği belirtilmişse de 2020 yılı içerisinde Üniversite banka hesaplarında yabancı para cinsinden bulunan tutarların değerlemesinin ay sonlarında yapılmaması sonucu, ay sonu değerlemeleri sonucunda oluşması muhtemel olumlu/olumsuz farka göre, Bilançoda 104 Proje Özel Hesabı, Faaliyet Sonuçları Tablosunda ise 600 Gelirler Hesabı ya da 630 Giderler Hesabında hataya sebebiyet verilmiştir. Dolayısıyla bu haliyle bahsi geçen hesapların doğru ve güvenilir veri içermediği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Geçici Kabule Tabi Muhtelif İşlere Ait Ara Hakediş Ödemelerinin Doğrudan İlgili Varlık Hesabında Muhasebeleştirilmesi

Kastamonu Üniversitesi tarafından yapılan geçici kabule tabi muhtelif işlere ait ara hakediş ödemelerinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği ve doğrudan ilgili varlık hesaplarında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 187'nci maddesinde; bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 188'inci maddesinde ise; gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarların, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedileceği, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların ise bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde, birden fazla hakedişle ödemesi yapıлып ardından geçici kabulü yapılmış olan işlerde, geçici kabul öncesi ara hakediş ödemelerinin, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği, doğrudan ilgili duran varlık hesabına borç kaydedildiği görülmüştür. Yapı İşleri Teknik Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen söz konusu işlere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 9: Doğrudan İlgili Varlık Hesabında Muhasebeleştirilen Ödemelerin Ait Olduğu İşler

İŞİN ADI	GEÇİCİ KABUL TARİHİ
2020 Yılı 1. Etap Kastamonu Üniversitesi Külliye Alanı ile İlçelerdeki M.Y.O'ların Bakım Onarım İşİ	27.10.2020 (Eksikliklerin tamamlanması için yükleniciye süre verilmiştir)
Devrekani TOBB MYO Doğalgaz Dönüşüm İşİ	31.08.2020

Sonuç olarak aktarılan hatalı muhasebe işlemleri nedeniyle, 2020 yılı içerisinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 2.219.980,99 TL tutarında eksik kullanıldığı tespit

edilmiştir. Dolayısıyla Üniversite mizanında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının borç ve alacak kısmının aynı tutarda eksik olarak görüldüğü değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi tarafından söz konusu muhasebe kayıtlarının sehven hatalı gerçekleştirildiği ancak müteakip yıllarda geçici kabule tabi işlerin ara hakediş ödemelerinin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesine dikkat edileceği belirtilmiş ve bulgu konusu hususa iştirak edilmiştir. Gelecek denetimlerde bahse konu muhasebeleştirme hatalarının devam edip etmediği izlenecektir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Gerçeği Yansıtması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili hesaplara gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.
Vadeli Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İdare tarafından yapılan hatalı uygulamaya son verilmiştir.
Geçerlilik Süresi Dolan Teminat Mektuplarının İade Edilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Teminat mektuplarının iadesi gerçekleştirilmiştir.
Üniversite Konukevleri İçin Alımı Yapılıp Stoklanan Bazı Malların İlgili Varlık Hesaplarında İzlenmeden Doğrudan Giderleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Alımı yapıp stoklanan çeşitli taşınırların ilgili varlık hesaplarında izlenmesine başlanılmıştır.
Geçici Kabule Tabi Muhtelif İşlere Ait Ara Hakediş Ödemelerinin Doğrudan İlgili Varlık Hesabında Muhasebeleştirilmesi	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Tıp Fakültesi Olarak Kullanılmak Üzere Kastamonu Üniversitesine Devredilen Binaların Atıl Durumda Olması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından söz konusu binaların ve belirtilen arsanın 25.03.2020 tarihinde Milli Emlak Müdürlüğüne, Sağlık İl Müdürlüğüne devir

			edilmek amacıyla tahsisinin kaldırıldığı ifade edilmiştir. Binalar halihazırda Üniversite bünyesinde bulunmamaktadır.
Morfoloji Binası İkmal İnşaatı ve Çevre Düzenlemesi Yapım İşinde Eksik ve Hatalı Uygulamaların Bulunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından iş programındaki mevcut gecikme ve kalan sözleşme süresi göz önünde bulundurulduğunda işin fen ve sanat kurallarına uygun olarak bitirilebileceği düşünüldüğünden sözleşme feshedilmemiş idarece gerekli uyarılar yapılmış olup iş yüklenici tarafından yapılmaya devam edilmektedir.
İrtifak Hakkı Sözleşmesi İle Yaptırılan Yurt Binasına İlişkin Eksikliklerin Bulunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Üniversite tarafından Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi veya Yıldız Teknik Üniversitesinden teknik rapor hazırlattırılması talep edilmiştir. İdare tarafından yaptırılan deprem analiz bu analiz raporunun ücretini belirtilen süre içerisinde ödememesi nedeniyle tahsilat için İdare tarafından yasal işlem başlatılmıştır
Yabancı Uyruklu Öğrencilere Yönelik Yapılan Sınavlara	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgu konusu hatalı uygulamalara son verilmiştir.

İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması			
Taşınır Mal Yönetmeliğine Aykırı Uygulamaların Bulunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	İdare tarafından Taşınır Mal Yönetmeliğine aykırı uygulamalar için Üniversite birimlerine gerekli talimatın verildiği ifade edilmiştir.
Öğrenci Sosyal Tesisi Niteliğinde Olmayan Tesislerin Bütçe İçinde Bulunması	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Üniversite Yönetim Kurulu Kararıyla Özel İlköğretim Okulu Açılması ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Tarafından İşletilmesine Karar Verilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Söz konusu özel ilköğretim okulu uygulamasına son verilmiştir.
Kampüs İçerisinde Yer Alan Çarşı Alanındaki Dükkanların Atıl Durumda Bırakılması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususun ortadan kaldırılması için Üniversite tarafından yapılan çalışmalar devam etmektedir.
Bilimsel Araştırma Proje Koordinatörlüğünün Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa Uyarlı Olmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kamu idaresi tarafından bulgu konusu hususa ilişkin gerekli çalışmalar yapılmıştır.
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Verilmesi Gereken Ara ve Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Ara sonuç raporları zamanında verilmeyen projelere ilişkin gerekli yaptırımlar uygulanmış, bulgu konusu husus ortadan kaldırılmıştır.

Kurumsal Risk Yönetimi ve İç Kontrol Sisteminin Mevzuata Uygun Çalıştırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Kamu idaresi tarafından bulgu konusu hususa ilişkin gerekli çalışmalara başlanmıştır.
Kiraya Verilen veya Üzerinde İrtifak Hakkı Tesis Edilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin Nazım Hesaplarda Takibinin Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili hesapların kullanılmasına başlanmıştır.
Üniversiteye Devri Yapılan Binaların Kayıtlarda Yer Almaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Üniversiteye devri yapılan binalar halihazırda Üniversite bünyesinde bulunmadığından bulgu konusu husus ortadan kalkmıştır.
Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının Gerçeği Yansıtılmaması	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Kamu İdaresinin Hissedar Olduğu Şirkete Ödeyeceği Sermaye Taahhüdünün Mali Tablolarda Yer Almaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Gerekli düzeltme kayıtları yapılmış bulgu konusu husus ortadan kaldırılmıştır.
Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Prim Borçları ile Faturaya Dayalı Borçlarının Mali Tablolarda Yer Almaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Patent, Sertifika ve Bilgisayar Yazılımı Gibi Değerlerin Haklar Hesabında İzlenmeyip Doğrudan Giderleştirilmesi	2019	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2020 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu**

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	48
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	50
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	51
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	51
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	52
6. DENETİM BULGULARI.....	52
7. EKLER.....	58

KISALTMALAR

DMİS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

TL: Türk Lirası

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde Performans Ek Ödemesi İçin Belirlenmiş Usul ve Esasların Olmaması
2. Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, döner sermaye kapsamına giren faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14'üncü maddesi ile “*Döner sermaye*” başlıklı 58'inci maddesinin (a) bendinin birinci fıkrasına istinaden, 01.12.2008 tarih ve 27071 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan “Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Yönetmeliği” ne istinaden kurulmuş olup 02.01.2009 tarihinde faaliyetine başlamıştır.

Söz konusu Yönetmelik'in “*Faaliyet alanları*” başlıklı 5'inci maddesiyle, İşletme faaliyet alanına giren iş ve hizmetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetlerde bulunmak; seminer, konferans, sempozyum düzenlemek, kurslar açmak,

b) Plan, fizibilite çalışması, analiz, model denemeleri, bilgi işlem hizmetleri, iş değerlendirilmesi ve organizasyonu, danışmanlık, eğitim organizasyonu, bakım ve onarım yapmak, bunlara ilişkin raporlar hazırlamak,

c) Bilimsel sonuçların uygulanmasını sağlamak,

ç) Teknik alanlar ile kültür, sanat ve tarım alanlarında araştırma ve uygulamalar yapmak,

d) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü basım ve yayım işleri yapmak,

e) Üretilen ürünler ile iş ve hizmetleri değerlendirmek, bunları Rektörün izni alınmak şartıyla pazarlamak ve satmak.

Olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Döner Sermaye İşletmesinin Yönetim Kurulu, Üniversite Yönetim Kuruludur. Üst yöneticisi Rektör'dür. Rektör bu yetkisini uygun gördüğü ölçüde yardımcılara, dekanlara veya enstitü, yüksekokul, araştırma ve uygulama merkezi müdürlerine devredebilir. Üniversite Yönetim Kurulu da yetkilerini uygun gördüğü ölçüde, kuracakları yürütme kuruluna

devredebilir. Yürütme Kurulu, Üniversite Yönetim Kurulunca seçilecek bir Rektör yardımcısı, üç öğretim elemanı (dekan ve yüksekokul müdürü de olabilir.) ve bir muhasebe yetkilisi olmak üzere beş kişiden oluşur.

İşletme yönetimi ve teşkilatı, yönetim kurulu (Üniversite Yönetim Kurulu), yürütme kurulu, üst yönetici (Rektör), işletme müdürü, işletme müdür yardımcısı, harcama yetkilileri, gerçekleştirme görevlileri, veznedar, taşınır kayıt ve kontrol yetkilileri, mutemetler, memurlardan oluşmaktadır. İşletme bünyesinde 17 birim bulunmakta olup, bunların 14'ü faaliyet göstermektedir. 3 İşletme biriminin ise hiç bir faaliyeti yoktur.

Kurumun saymanlık hizmetleri, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı Defterdarlık Kurumlar Döner Sermaye İl Saymanlık Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir.

Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde mevcut personel olarak; 1 işletme müdürü (vekil), 2 şef, 1 memur ve 1 veri hazırlama kontrol işletmeni görev yapmaktadır.

İşletmenin, T. C. Milli Eğitim Bakanlığı, T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T. C. Sosyal Güvenlik Kurumu ve Yükseköğretim Kurulu ile ilişkisi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; kamu idaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 20.040.110,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2020 bütçe gideri 3.829.265,01 TL TL, bütçe geliri ise 6.166.411,71 TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı bilançosuna göre İşletmenin sermayesi 98.100,03 TL olup, toplam aktif büyüklüğü ise 6.076.631,16 TL'dir.

2020 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 6.588.816,64 TL, gider toplamı 4.941.452,49 TL olan Döner Sermaye İşletmesi, yıl sonu itibarıyla dönemi 1.647.364,15 TL net kârla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar' ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

-Birleştirilmiş Veriler Defteri,

-Geçici ve Kesin Mizan,

-Bilanço,

-Gelir tablosu,

-Envanter Defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünde Performans Ek Ödemesi İçin Belirlenmiş Usul ve Esasların Olmaması

Döner Sermaye İşletmesinin 2547 sayılı Kanun'un 58/d maddesi kapsamındaki birimlerinden öğretim elemanlarına yapılan ek ödeme dağıtımlarında, gelir getirici faaliyet cetvelinde bulunmayan ve Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenmesi gereken faaliyet ve işlemlerin puanlarının belirlenmediği ve ek ödeme için belirlenmiş usul ve esasların aşağıda adı geçen Yönetmelik'e uygun düzenlenmediği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinde döner sermaye faaliyetleri için üç kıstas üzerinde durulmaktadır. Birincisi ilgili döner sermaye biriminde fiilen çalışılması, ikincisi döner sermaye gelirininde elde edilmesinde gelir getirici katkının olması, üçüncüsü ise döner sermaye faaliyetlerinin mesai içinde veya mesai dışında yapılmasıdır.

18.02.2011 tarih ve 27850 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin c, e, f, ğ, h, i fıkralarında:

“c) Bireysel net katkı puanı: İlgili döner sermaye birim/alt biriminde çalışan personel için, kapsamı 5 inci maddede açıklanan (A), (B), (C), (D) ve (E) puanlarından maddede belirtilen formüllere göre hesaplanan nihai toplam puanı,

e) Dağıtılacak miktar: İlgili ödeme dönemi için yönetim kurulunun, kanuni sınırlar dâhilinde yapılacak kesintilerden sonra dağıtımına karar verdiği miktarı,

f) Dönem ek ödeme katsayısı: İlgili dönemde tespit edilen ve 1 (bir) puanı ücrete dönüştürmek için kullanılan katsayıdır. İlgili ödeme döneminde dağıtımına karar verilendöner sermaye miktarının, ilgili ödeme döneminde birim bireysel net katkı puanları toplamına bölünmesi sonucu bulunan katsayıyı (Dağıtılabilecek Miktar/Birim Bireysel Net Katkı Puanları Toplamı),

ğ) Ek ödeme matrahı: Ek ödemeden yararlanacak personelin aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme, ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (makam, temsil, görev ve yabancı dil tazminatı hariç) toplamını,

h) Gelir getirici faaliyet: Yapılan işlem sonucunda döner sermaye işletmesine gelir getiren faaliyetleri,

i) Kadro/görev unvan katsayısı: Ek ödemeden yararlanacak personelin kurum içindeki kadro veya görev unvanlarına göre Ek-1 sayılı cetvelde belirlenen ve ortalamalardan faydalanma oranını gösteren katsayıyı,”

“Genel İlkeler” başlıklı 4’üncü maddesinin (2), (4), (5) ve (7) ‘nci fıkralarında:

“(2) Kanunun 58 inci maddesinin (c) fıkrası kapsamında bulunan birimlerde çalışan personel ile diğer birimlerde döner sermaye gelirlerinin elde edilmesine katkısı bulunan öğretim elemanları dışındaki personele bu Yönetmelik kapsamında hiçbir şekilde ek ödeme yapılamaz.

(4) Yönetim kurullarınca, Kanunun 58 inci maddesi uyarınca belirlenen tavan ek ödeme oranlarını geçmemek üzere ek ödeme oranları belirlenir.

(5) Yapılacak ödemelerde gelir gider dengesi gözetilerek, döner sermaye kaynakları uygun olduğu takdirde ek ödeme yapılır.

(7) Yapılacak ek ödemeye esas katkı oranlarının belirlenmesinde 5’inci maddede belirlenen; kurumsal katkı puanı (A puanı), bireysel gelir getirici faaliyet puanı (B puanı),

eğitim-öğretim faaliyeti puanı (C puanı), bilimsel faaliyet puanı (D puanı) ve diğer faaliyetler puanı (E puanı) esas alınır. Kanununun 58/c inci maddesinin (c) fıkrası kapsamında bulunan birimlerde söz konusu puanların tamamı kullanılır. Anılan fıkra dışındaki birimlerde ise yönetim kurullarınca, yükseköğretim kurumunun yapısı ve mali durumu göz önünde bulundurularak bir veya birden fazlasının kullanılmasına karar verilmek suretiyle belirleme yapılır.”

Yönetmelik'in “Dağıtım Esasları” başlığını taşıyan 5’inci maddesinin 13’üncü fıkrasında;

“Ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu ve bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları ile sürekli eğitim merkezleri, açıköğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim kurumlarında döner sermaye gelirlerine katkısı bulunan öğretim elemanlarına yapılacak ek ödemede, (A), (B), (C), (D) ve (E) puanlarından biri veya birden fazlası kurumun yapısı ve mali durumu göz önünde bulundurularak kullanılabilir.”

Denilmektedir.

Söz konusu Yönetmelik hükümlerine göre; döner sermayelerden yapılacak ek ödemeye esas katkı oranlarının hesabında beş ayrı puan türü bulunmakta olup; kurumun yapısı ve mali durumu göz önünde bulundurularak bir veya birden fazlasının kullanılmasına karar verilebilir.

58/d kapsamındaki birimlerde ek ödeme dağıtımını öğretim elemanları dışındaki idari personele yapılamadığı gibi gelire katkısı bulunmayan öğretim elemanlarına da yapılamayacaktır. Bu nedenle 2547 sayılı Kanun’un 58/d maddesi kapsamında bulunan (döner sermaye birimlerinde elde edilen gelirlerin dağıtımında yalnızca $(B=B1+B2)$ bireysel gelir getirici faaliyet puanı kullanılacaktır.

Yönetmelik'in “Dağıtım Esasları” başlığını taşıyan 5’inci maddesine göre “B puanı” bireysel gelir getirici faaliyetlerden alınan mesai içi ve mesai dışı puanların toplamından oluşmaktadır. Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan Gelir Getirici Faaliyet Cetveline göre hesaplanmaktadır. Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan gelir getirici faaliyet cetvelinde bulunmayan faaliyet ve işlemlerin puanlarının belirlenmesinde ise Üniversite Yönetim Kurulları yetkilendirilmiştir.

Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanan gelir getirici faaliyet cetveline bakıldığında, tamamen tıp ve diş hekimliği fakültelerinde yürütülen faaliyetlere yönelik işlemlerin yer aldığı ve 2547/58-d kapsamındaki döner sermaye birimlerinin yürüttüğü faaliyetlerin bulunmadığı görülmektedir. Üniversite Yönetim Kurulunca burada bulunmayan 2547/58-d kapsamındaki döner sermaye birimlerinin yürüttüğü faaliyet ve işlemlerin tanımlanarak bunlara ilişkin puanların belirlenmesi gerekmektedir. Böylece ilgili birimlerden yapılacak ek ödemenin dağıtılmasında objektif kriterler esas alınmış olacaktır. Ancak Üniversite Yönetim Kurulu tarafından bu faaliyetlerin tanımlanmadığı ve bunlar kapsamında yapılan işlemlere ilişkin puan belirlenmediği görülmüştür.

Bu birimlerde yürütülen pek çok farklı eğitim, kurs, proje vb. faaliyet kapsamında; ders verme, sınav gözetmenliği, sınav hazırlama, koordinatörlük, analiz, rapor okuma vb. işlemler bulunmaktadır. Üniversite Yönetim Kurulu tarafından, her bir işlemin tanımlanarak niteliğine uygun (saat başına veya işlem başına gibi) puanlamanın yapılması, ilgili birimden yapılacak aylık ek ödemenin dağıtımında öğretim elemanlarının yaptığı katkının o aydaki ($B=B1+B2$) bireysel gelir getirici faaliyet puanlarının toplamına göre belirlenmesi ve buna göre ek ödeme yapılması gerekmektedir. Üniversite Yönetim Kurulunca karar verilmesi durumunda bireysel net katkı puanı YÖK'ün belirlediği kadro unvan katsayısı ile de çarpılabilir.

Yönetmelik'in ilgili maddelerinde verilen yetkiler çerçevesinde Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenecek usul ve esaslarda; ek ödeme tavan ve taban katsayıları, mesai içi ve dışı çalışma saatleri, dağıtılacak miktar veya oran, 58/b kapsamında yapılacak kanuni kesintilerin oranları, yöneticilere yapılacak ek ödeme katsayıları, gelir getirici faaliyet cetvelinde olmayan faaliyetler ve puanlar gibi hususlar belirlenmelidir.

Kamu İdaresi cevabında; bulguda bahsi geçen ikincil mevzuatta belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda gerekli düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir.

Döner sermaye işletmesinin 2547 sayılı Kanun'un 58/d maddesi kapsamındaki birimlerinden öğretim elemanlarına yapılan ek ödeme dağıtımlarının usul ve esaslarının yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda adı geçen Yönetmelik'teki düzenlemeler dikkate alınarak belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 2: Haklar Hesabına Kaydedilmesi Gereken Tutarların Doğrudan Giderleştirilmesi

Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 260 Haklar Hesabına kaydedilmesi gereken bilgisayar yazılımı alımının 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabına kaydedilmek suretiyle doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 260 Haklar Hesabına ilişkin olarak düzenlenen "Hesabın niteliği" başlıklı 222'nci maddesinde; söz konusu hesabın, bedeli karşılığı edinilen imtiyaz, patent, lisans, ticari marka ve unvan gibi hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi tarafından 2020 yılı içerisinde "S.. Ü..." muhasebe paket programı için toplam 15.600,00 TL tutarında harcama yapıldığı, ancak kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan bu harcamaların 260 Haklar Hesabında izlenmeyip 740 Hizmet Üretim Maliyeti Hesabında muhasebeleştirilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi tarafından bundan sonraki süreçte söz konusu alımlar için 260 Haklar Hesabının kullanılacağı ifade edilmişse de, bahse konu hatalı muhasebeleştirme işlemleri 2020 yılı Bilançosunda 260 Haklar Hesabının 15.600,00 TL tutarında eksik görünmesine sebebiyet vermiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bağış Yoluyla Edinilen Makinelerin Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabında İzlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Makineler ilgili hesaba alınıp bulgu konusu ortadan kaldırılmıştır.
Kastamonu Teknokent Anonim Şirketine Aktarılan Sermaye Payı İçin Hatalı Muhasebe Hesabı Kullanılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili düzeltme kayıtları yapılmış bulgu konusu husus ortadan kaldırılmıştır.
Taahhüt Hesaplarının Kullanılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taahhüt hesapları kullanılmaya başlanmıştır.
Milli Eğitim Bakanlığı İzni Olmayan Özel Bir Şirketten Eğitim Hizmeti Satın Alınması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılı içerisinde söz konusu alım niteliğinde yeni bir alım gerçekleştirilmemiştir.
İşletmenin Nakit Mevcudunun Vadeli Mevduat Hesabında Değerlendirilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İşletme nakit mevcudunu vadeli mevduatta izleme başlamış olup, bulgu konusu husus ortadan kaldırılmıştır.
Döner Sermaye Muhasebe Bilişim Sisteminde Eksiklikler Bulunması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Döner Sermaye İşletmesi açısından yapılabilecek bir işlem bulunmamaktadır.

Üniversite Döner Sermaye Faaliyetlerinin Ayrı Bir Birim Üzerinden Yürütülmemesi	2019	Kısmen Yerine Getirildi	Üniversite döner sermaye faaliyetlerinin ayrı bir birim üzerinden yürütülmesi için kamu idaresi tarafından gerekli çalışmalara başlanmıştır.
---	------	-------------------------	--